

40 LAT DKF RADOMSKO

WARTO ROZMAWIAĆ W KINIE

Rok 1975. Na ekrany kin wchodzi adaptacja powieści Władysława Reymonta „Ziemia Obiecana” w reżyserii Andrzeja Wajdy, na Stadionie Śląskim w Chorzowie Polska pokonuje Holandię 4:1 w meczu eliminacyjnym do mistrzostw Europy, a w Radomsku - mieście stolarzy - powstaje Dyskusyjny Klub Filmowy. Pracujący w domu kultury Zdzisław Stolarczyk tworzy radomszczański mikroświat sympatyków kina, przekształcający się z biegiem lat w prężnie działający klub pasjonatów X Muzy.

Od początku istnienia klubu jego najważniejszym celem staje się popularyzacja ambitnych i wartościowych filmów polskiej i światowej kinematografii. Widzowie nie tylko uczestniczą w seansach, ale także biorą udział w pełnych pasji, kameralnych dyskusjach. Na spotkaniach pojawiają się znakomici goście wprost z białego ekranu, m.in. aktor Mirosław Konarowski - odtwórca głównej roli w filmie „Con amore” (reż. Jan Batory, Ludmiła Niedbalska), a o pracy na planie „Daleko od szosy” opowiada widzom Krzysztof Stroiński. Zdzisław Stolarczyk wspomina również o wizycie Krystyny Jandy i Andrzeja Seweryna, promujących w Radomsku „Granicę” - adaptację książki Zofii Nałkowskiej w reżyserii Jana Rybkowskiego.

W latach 80. ster w DKF-ie przejmuje Artur Kwiatkowski. Pojawiają się filmy z czytanimi na żywo podczas seansu listami dialogowymi, pozyskiwane i przywożone na jednorazową projekcję z węgierskiej, francuskiej czy amerykańskiej ambasady. Często były to tzw. półkownicy, których rozpowszechnianie zostało uniemożliwione przez cenzurę prewencyjną w Polsce okresu komunizmu. I tak w repertuarze ówczesnych projekcji pojawia się - na życzenie DKF-owiczów - „Błaszany bębenek” Volkera Schlöndorffa, którego nie wolno wyświetlać publicznie. Na spotkanie przyjeżdża także Janusz Zaorski z „Matką Królów”, a radomszczanin Stanisław Różewicz prezentuje „Kobietę w kapeluszu”. Dla Artura Kwiatkowskiego klub był i ciągle pozostaje miejscem projekcji niszowych, ambitnych filmów, po których każdy widz może wziąć udział w nieskrępowanej dyskusji. „Sensem DKF-u nie jest tylko oglądanie filmów, najciekawsze rzeczy dzieją się tuż po projekcji - są to emocje wypływające ze wspólnej rozmowy, wymiany spostrzeżeń i z pasji do kina” - twierdzi Artur Kwiatkowski.

„Dzień z Nikiforem”, podczas którego pracownicy MDK łączą się telefonicznie z Krystyną Feldman i przeprowadzają z nią wywiad po projekcji dokumentu Grzegorza Siedleckiego „Człowiek zwany Nikiforem” oraz dramatu „Mój Nikifor” w reżyserii Krzysztofa Krauze, otwiera kolejny etap działalności klubu, prowadzonego wówczas przez Krystynę Michalską. Do Radomska, na zaproszenie DKF-u, przyjeżdża m.in. aktorka Anna Seniuk, reżyser Paweł Woldan, ponownie Stanisław Różewicz z „Kinemą”, reżyser Marek Lechki, aktor Przemysław Bluszczy czy reżyserka Magdalena Piekorz. W 2009 roku, na 100-lecie kina w Radomsku, radomszczanie oglądają film niemy z 1921 r. „Janosik 21” (wpisany na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO) słowackiego reżysera Jaroslava J. Siakela, do którego muzykę na żywo gra „Kwartet Jorgi”. Według Krystyny Michalskiej obecnie Internet stwarza praktycznie nieograniczony dostęp do treści kultury. I to jest prawdziwe wyzwanie dla Dyskusyjnego Klubu Filmowego. Trzeba znaleźć sposób, by skłonić widza do przyścia na film o wysokich walorach artystycznych. „Seanse w ramach DKF-u są pretekstem do dyskusji nie tylko o kinie, ale także o świecie, w którym żyjemy” - dodaje.

Niedawno zostałam nową opiekunką Klubu. Teraz przede mną stają nowe, filmowe wyzwania.

Obecnie na spotkania DKF-u regularnie przychodzi około 40 osób, które miały już okazję spotkać się i porozmawiać z aktorami Jowitą Budnik, Marcinem Bosakiem, reżyserem Jackiem Bławutem i profesorem Jerzym Stuhrem. Formuła DKF-u zostaje niezmienna od lat: prelekcja - projekcja - dyskusja. Trochę inaczej wygląda to w przypadku powstałego w marcu 2014 r. z myślą o najmłodszych widzach Małego DKF-u. Po projekcjach (przede wszystkim polskich produkcji animowanych i rysunkowych) dzieci uczestniczą w warsztatach plastycznych z nagrodami. Dwukrotnie Klub uczestniczył w Objazdowym Festiwalu Filmowy Watch Docs. Prawa Człowieka w Filmie, który był dla widzów niepowtarzalną szansą obejrzenia dokumentów z całego świata, rzadko obecnych w oficjalnej dystrybucji kinowej. W 2014 r. (w ramach festiwalu) radomszczanie obejrzeni m.in. „Naszą kłątwe” Tomasza Śliwińskiego, która w 2015 r. była nominowana do Oscara w kategorii „Najlepszy krótkometrażowy film dokumentalny”. W repertuarze DKF-u znalazły swoje miejsce również tematyczne Maratony Filmowe, seanse dla seniorów czy Dni Kina oraz warsztaty z gwiazdami polskiej kinematografii. Realizację projektu od kilku lat wspiera Polski Instytut Sztuki Filmowej przy współdziałaniu Filmoteki Narodowej. Dyskusyjny Klub Filmowy czynnie promuje kampanię społeczną „Legalna Kultura”, której istotą jest m.in. uświadamianie odbiorcom sztuki wagi korzystania z jej legalnych zasobów, z zachowaniem wszelkich praw przynależnych twórcom.

Rok 2015. DKF działający w Miejskim Domu Kultury w Radomsku skończył 40 lat. Zwieńczeniem okrągłych urodzin była gala jubileuszowa, którą uświetnił koncert muzyki filmowej w wykonaniu zespołu Apertus Quartet i projekcja nominowanego do Oscara filmu „11 minut” w reżyserii Jerzego Skolimowskiego. Zespół Apertus Quartet, czyli cztery artystki grające na skrzypcach - Marta Kalińska i Paulina Wielgosińska, altówce - Małgorzata Sowiecka-Chmiel i wiolonczeli - Maria Katarzyna Filipiak, wykonały m.in.: walc z „Ziemi Obiecanej”, tematy muzyczne z filmu „Vabank”, „Kariera Nikodema Dyzmy”, „Daleko od szosy” i „Poszukiwany, poszukiwana” oraz balladę z serialu „07 zgłoś się”. Był tort i były życzenia: „ambitnych filmów i widzów z iską ciekawości w oku”.

Cóż, 40 lat minęło jak jeden dzień. Przed nami kolejne prelekcje, projekcje i dyskusje pełne szacunku do widza, obrazu i słowa. Filmy, po których brak tchu, i takie, o których myśli się tygodniami. Do zobaczenia w kinie!

Karolina Gurazda

Autorka uczestniczyła w warsztatach medialnych dla pracowników instytucji kultury, które zorganizował ŁDK w ramach Regionalnej Akademii Kadr Kultury.